

Висновки. Внаслідок значних об'ємів неконтрольованого спуску води з Каховського водосховища, в межах берегової зони Дніпровського-Бузького лиману, проявляться процеси, які спричинять негативні наслідки, як в береговій зоні так і в прибережних екосистемах.

Список використаних джерел:

1. Поліщук М. Каховське водосховище: ситуація на межі катастрофи. URL: <https://grivna.ua/publikatsii/kahovske-vodoshovishe-situaciya-na-mezhi-katastrofi> (дата звернення: 02.06.2023)
2. Стецюк В. В., Ковальчук І. П.. Основи геоморфології: Навч. посіб. / За ред. О. М. Маринича. — К.: Вища шк., 2005. — 495 с.
3. Чернявський, А. М. Геоморфологічні особливості берегової зони Дніпровсько-Бузького лиману: кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» / А. М. Чернявський; наук. керівник к.геогр.н., доцент Давидов О.В.; Міністерство освіти і науки України ; Херсонський держ. ун-т, ф-т біології, географії і екології, кафедра екології і географії. – Херсон : ХДУ, 2020. – 52 с.

Лозова Людмила Вікторівна

Херсонський державний університет

ВНУТРІШНІ ПЕРЕМІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ПРОВІДНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НЕОДНОРІДНОСТІ ГЕОДЕМОГРАФІЧНОГО ПРОСТОРУ У ЧАСИ ВІЙНИ.

Через російське вторгнення в Україну кардинально змінюється геодемографічна ситуація в країні та вектори розселення українців по території нашої держави. За статистичною інформацією МОМ (Міжнародна організація з міграції), кількість осіб, які отримали статус ВПО складає близько 7 млн. осіб. З них понад 945 тис. осіб мають досвід переміщення попередніх років 2014-2015 року [2,3]. Коли війна мала локальний характер та люди в основному переміщалися зі Сходу держави по території України, зокрема в сусідні регіони та до столиці, їх кількість становила близько 1 млн. 600 тис. осіб [1]. Від 24 лютого 2022 року ці переміщення набули загальнодержавних масштабів. Сьогодні у результаті такої кількості ВПО та зовнішніх мігрантів визначаються нові зміни в розподілі населення по території нашої країни. Усе більше соціальне навантаження відчувають регіони з більш «безпечним» територіальним положенням. Відбувається це внаслідок зміни лінії фронту, деокупації територій, віддаленості від лінії бойових дій. У нових місцях проживання ВПО намагаються соціально інтегруватися та отримати певну стабільність: знаходять житло, роботу, віддають дітей до місцевих шкіл та садочків.

За даними звіту Одеського міського управління соціального захисту статус ВПО серед переміщених осіб до регіону за перший рік війни отримало близько 65 тисяч українців. Ще близько 45 тисяч переселенців транзитно перемістилися через залізничний вокзал міста, який є найбільшим серед пунктів перевезення на півдні України. Нами було проведене анонімне опитування серед переселенців, які перемістилися до м. Одеси. Дослідження проводилося у чотирьох адміністративних районах міста. У ході опитування отримано наступну інформацію:

- серед переміщених осіб переважають жінки 818 осіб з 1062 опитаних респондентів;
- у віковій структурі це переважно особи віком від 18-25 років (19) та особи старше 65 років (14%);
- основними чинниками переміщення до м. Одеси за даними опитування виявилися: проживання рідних, друзів, відносна безпека регіону;
- близько 65% опитаних мають вищу освіту, але при цьому 50% на момент дослідження мали статус безробітної особи;
- 81% зазначили, що орендують житло, 14 % проживають у родичів, друзів та лише 5% отримали соціальне житло за допомогою волонтерів. Їх розміщують у хостелах, пансіонатах, монастирях або прихисток надають небайдужі одесити. Ціни на житло для переселенців є більш демократичними та більш доступними ніж у західних регіонах країни;
- за даними опитування на момент початку війни 71% респондентів розмовляли російською мовою, у результаті воєнного вторгнення цей показник скоротився на 16%, ВПО перейшли на спілкування виключно українською, в тому числі в побутті.

Сьогодні найважливішим є перемога України, початок відновлення нашої країни. Звільнення своїх територій від окупації, створення надійних гарантій безпеки від світових партнерів на майбутнє, щоб знову мільйони українців не були змушені переживати сьогоднішні події. Близько 60% ВПО потребують повного відновлення або ремонту своїх будинків, 30% інфраструктури України знищено повністю, 10% відсотків підлягає відновленню. Сьогодні державою створений план по відновленню України, де низка світових країн-лідерів у своєму регіоні допоможуть відновити наші міста та сприяти поверненню мільйонів українців додому.

Список використаних джерел:

1. Еміграція Українського населення. Інститут історії України веб-сайт URL: <http://resource.history.org.ua> (дата звернення 01.06.2023).
2. Кількість біженців у результаті війни росії проти України. MOM: веб-сайт URL: <https://ukraine.iom.int/uk/pro-mom> (дата звернення 04.06.2023).
3. Державна міграційна служба України. веб-сайт. URL: <https://minjust.gov.ua> (дата звернення 03.06.2023).